Трибуна вільного українського слова на вільній американській землі.

СВОБОДА — SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Адреса Редакції і Адміністрації: "Svoboda", 81-83 Grand St., Jersey City 3, N. J.
Телефон: BErgen 4-0807, 4-0237
Телеф. УНС: BErgen 4-1016

РІК LX. Ч. 124. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 15-го ТРАВНЯ 1952. П'ЯТЬ ЦЕНТІВ — FIVE CENTS No. 124. JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, MAY 15, 1952. VOL. LX.

ВЕРХОВНИЙ СУД ЗАКІНЧИВ ПЕРЕСЛУХАННЯ В СПРАВІ ЗАХОПЛЕННЯ СТАЛЕВАРЕНЬ

Вашингтон. — Верховний Суд Злучених Держав закінчив у вівторок пополудні переслухання над конституційністю захоплення президентом Труманом сталеварень 8 квітня і тепер буде застановлятися над важливістю аргументів як урядових заступників так і адвокатів підприємців. Усні аргументи перед судом покінчено після довгого випитування діючого генерального прокуратора Филипа Б. Перлмана, на якій підставі уряд обстоює право президента до захоплення підприємств. Коли він повторяв свої твердження, що президент має обов'язок дбати про нормальний хід промислових підприємств тому, що „ми тепер у війні" і критикував поведінку підприємців за їх перебільшування маєткових витрат під час керівництва сталеварень урядом, суддя Роберт Г. Джексон пригадав йому, що президент самий публічно заявив, що бої в Кореї це тільки „поліційна дія". Суддя признав, що це виглядає на війну, одначе каже, що адміністрація сама цього не признає і невідомо, до чого вона втягне країну. Перлман відповів на це, що без побоювання викликати предивний закид, теперішнє положення можна назвати „воєнним станом". Суддя Джексон сказав адвокатові сталеварних робітників, що судове вирішення може не прийти так скоро, як дехто думає. Здогади такі, що суд потребуватиме найменше три тижні часу на оформлення свого вирішення.

З Ню Йорку звідомляють, що на річних нарадах тамошньої адвокатської палати ухвалено поборювати резолюцію сен. Джана В. Брікера з Огайо, який вимагає ухвалити поправку до Конституції, щоб обмежити теперішні права президента в справі заключування договорів з закордонними державами. Цей рух може мати вплив на вияснення теперішніх прав президента. — На конвенції юнії сталеварних робітників у Филаделфії поставлено внесок, щоб підприємці швидко закінчили спір в справі платень, бо в противному випадку юнія може викликати страйк у сталевій промисловості.

Наради над „справедливим законопроєктом"

Вашингтон. — Комісія збройних сил Палати Репрезентантів зовсім поважно підготовляє „Справедливий Закон", як його називають його автори, щоб призвести до постійних порозумінь між підприємцями й робітництвом і припинити повінь страйків, які вибухають при кожній нагоді, наносячи великі втрати як продуцентам, так і самим робітникам. Для порозуміння наперед над засадами такого закону голова комісії збройних сил плянує зійтися з адвокатами робітничих організацій, тобто з Американської Федерації Праці й Конгресу Індустріяльних Організацій і з усяким іншим, що міг би причинитися до випрацювання справедливих засад у цій справі. Такі переговори можуть протягнутися довший час і тому законопроєкт може прийти під справжні наради щойно після виборів отже аж у новому Конґресі.

Перерібка залі на партійні передвиборчі конвенції

Шикаґо. — Цікаві приготування до відбуття красвих партійних передвиборчих конвенцій можна завважити в будинку, який тепер назвали Шикаґовським Конвенційним Будинком та Міжнародним Амфітеатром. У ньому мають з'їхатися на конвенцію республіканські делеґати 7-го липня, а демократичні 21 липня. Там виголосить теж свою першу промову майбутній президент Злучених Держав. Праця над приготуванням цілої будови для конвенції йде на великі розміри. Її розуміють ветерани таких конвенцій і в тій цілі наймили цілу армію столярів, теслів, електротехніків, спаячів і інших механіків. З уваги на сподівану спеку в часі конвенцій, орґанізатори зажадали від власників будинку вставлення сезонової системи охолоджування повітря так, що температура внутрі будинку буде на 15 ступнів нижча ніж передбачувана температура на дворі. Очевидно всякі винаходи для порозуміння з світом будуть використані і заздалегідь вставлені.

ДУШОГУБСТВО В АВТОБУСІ

Клівленд. — Загальне порушення в Клівеленді викликала кривава подія, що сталася в автобусі. Один з пасажирів, молода ще людина, намагався підпалити волосся дівчинки, що сиділа перед ним. Коли шофер автобусу закликав поліцая, то порушник спокою, вихопив в поліцая пістоля і розпочав стрілянину, вбивши поліцая і ще три особи зпоміж пасажирів автобусу. Поліцаї, що наспіли впору, врятували збожеволілого з рук обурених пасарижів.

136 ПОПРАВОК ДО ІМІГРАЦІЙНОГО ЗАКОНУ

Вашингтон. — Під час дебати в повному Сенаті над новим іміґраційним законопроєктом, прийшло до взаємних гострих перепалок між автором проєкту сенатором Патом МекКарраном і сен. Гербертом Г. Ліменом. У дискусії брали участь 13 сенаторів, з яких десять закидали решті обструкційну тактику, а це викликало протизакиди, що й противна сторона вживає обструкції. У загальному сен. Лімен вийшов з закидом, що законопроєкт стоїть на становищі, що в Америці повинні дальше мати верх-саксонські елементи й тому новий законопроєкт МекКаррана вміщує різнородні застереження проти допускання більшої кількости іміґрантів іншого походження. Закиди Лімена, який виголосив двогодинну промову, підтримують ще дванадцять сенаторів, які зголосили разом 136 поправок до законопроєкту й вимагають відіслати його ще раз до правничої комісії для перерібки. Лімен закинув МекКарранові расистську теорію, подібну до гітлерівської, а його підтримав у цьому закиді сен. Гюберт Гомфрі з Міннесоти й інші. Вони наперед приготовили 86 поправок до іміґраційного законопроєкту і поклали їх на бюрках усіх сенаторів. Це порушило інших сенаторів і вони почали зголошувати дальші поправки, яких загальна кількість дійшла до 136.

В ДОРОЗІ З ТОКІО ДО ПАРИЖУ

Ген. Метью Ріджвей, дотеперішній командант аліянтських збройних сил на Далекому Сході, прибув з Токіо до Гемилтон в Каліфорнії, в дорозі до Парижа, щоб перебрати від ген. Двайта Айзенгавера головне командування збройних сил НАТО в Европі. Разом з генералом подорожують його дружина і 3-літній син, Метью молодший.

Капітан літаконосця „Васп" про загибель „Гобсона"

Байон, Н. Дж. — Перед комісією, що досліджує причини загибелі винищувача мін „Гобсона", склав свої зізнання капітан літаконосця, який 26 квітня ц.р. зударився з Гобсоном". Цей зудар спричинив загибель „Гобсона" й 176 осіб його залоги. Зізнання свідків зпоміж залоги „Гобсона", яким пощастило врятуватись, стверджують, що шкіпер винищувача мін, на підставі отриманого зарядження, мусів змінити заплянований курс свого корабля і це спричинило катастрофу. На остороги збоку старшин корабля, шкіпер відповів, що ніщо не може змінити цього нового курсу. Капітан літаконосця висловив припущення, що радарні прилади „Гобсона" могли не зазначити своєчасно небезпеки з причини якогобудь ушкодження. „Гобсон" повернув у неналежний бік, бо командуючий старшина міг не зорієнтуватися в отриманих вказівках щодо курсу. Розгляд причин морської катастрофи продовжується і притягає до себе публічну увагу.

Працедавець може відправити робітника за солідарність з пікетою

Ню Йорк. — Федеральний апеляційний суд вирішив, що працедавець має право відправити юнійного робітника з праці, коли він відмовиться переступити пікетову лінію іншої юнії, поставлену коло будинку підприємця, який є покупцем працедавця. Це вирішення запало проти ухвали Краєвої Робітничої Ради яка вимагала від працедавця, щоб він прийняв наново робітника, який відмовився переступити пікетову лінію. Суд вирішив, що робітник, у сповнюванні своїх звичайних обов'язків, має послухати свого працедавця в такому часі, коли він приходить до праці. Суд каже, що робітник, який не слухав би працедавця, установляв би самий собі правило, коли він має слухати свого наставника, а коли ні. Вирішення запало, двома голосами проти одного, на скаргу підприємства Рокавей Нюз Суплай Компані проти робітника Чарлса Воґ, який втратив працю за непослух в березні 1950 р.

Літунська катастрофа над Пацифіком

Лон Анджелес. — Над Тихим океаном, десять миль на південний захід від острова Санта Каталіна, трапилася велика летунська катастрофа. Великий бомбардувальник повітряних сил „Б-29" зударився з літаком морської фльоти, при чому один з членів залоги літаків був забитий, а про сімох немає ніякої вістки й треба рахуватися також і з їхньою загибіллю. За ними ще провадять розшуки дванадцять літаків і багато човнів. Врятувані досі літуни й тіло загинувшого знаходяться на покладі крейслера Толідо. П'ятьох оцілілих літунів знаходяться в доброму стані і під дбайливою опікою. На бомбовику знаходилось всього тринадцять членів залоги, а на морському літаку лише один пілот, як про це повідомили міродайні чинники. Шістьом особам зпоміж залоги бомбардувальника вдалося вискочити на парашутах і негайно мобілізована поміч врятувала їх.

Засудили членів Клену за схоплення

Вилмингтон, у стейті Норт Каролайна. — Федеральний суд засудив десять членів Кю Клакс Клану на кару тюрми від двох до п'яти років на підставі закону, званого „Законом Ліндберґа", який вимагає гострої кари за схоплювання й передержування осіб, позбавляючи їх особистої волі. Присуд видано у випадку одинадцятьох підсудних, приналежних до тайної організації Кю Клакс Клен, які схопили двох білих людей, перевезли їх через кордони стейту і вибили лозою. Присуд важливий тим, що досі такі схоплювання були безкарні, бо були виконувані на чорних людях, й не було відповідного федерального закону для їх покарання. Стейтові чи муніципальні суди, складені з місцевих елементів, звичайно звільняли напасників від вини й кари. Теперішній випадок стає прецедентом для інших подібних випадків, а федеральний закон про схоплювання дітей передбачує навіть кару смерти.

НАЙМЕНУВАННЯ ПОСЛА ДО ЙОРДАНІЇ

Вашингтон. — Президент Труман іменував Джозефа Ґрін міністром для Гашемітського королівства Йорданії. Новий міністер має 68 років, походить з Сінсінаті, за фахом професор історії, який від 1930 року перейшов на працю до департаменту стейту й спеціялізувався в контролі озброєння і в справах репатріяції, що були актуальні після Другої світової війни.

ПРИЗНАЧЕНО НОВОГО КОМАНДАНТА ТАБОРУ ПОЛОНЕНИХ НА ОСТРВІ КОДЖЕ

Корея. — Схоплення комуністичними полоненими на острові Кодже команданта їхнього табору ген. Додда, та опісля звільнення його і ґарантії, які дав їм на письмі тимчасовий командант ген. Колсон, викликали велике замішання та цілу низку тверджень ї спротувань, як теж змін у команді табору. Вчора командант аліянтських збройних сил в Кореї ген. Ван Фліт звільнив ген. Колсона з посту команданта табору полонених на острові Кодже і призначив на його місце ген. Гейдона Ботнера, дотеперішнього асистента команданта Другої Дивізії Піхоти, відомого з того, що вдержував гостру дисципліну в командуваних ним частинах. З цього робиться висновок, що теж для червоних полонених на Кодже настануть тепер „тверді часи". Зміни та замішання наступило після того, як ген. Колсон, переговорюючи з червоними полоненими в справі звільнення схопленого ними ген. Додда, вжив в своїй умові з ними деякі фрази і твердження, які — як це вияснив опісля департамент оборони — могли б викликати цілком фальшиве враження. Генерал Колсон пообіцяв полоненим, що їх вже більше не будуть вбивати, як рівно ж не будуть переводити між ними особистих „скринінгів" і т. п., потверджуючи цим посередньо фальшиві обвинувачення комуністів проти аліянтів та даючи комуністам нові арґументи для їхньої пропаганди. Ген. Кларк, новий командант аліянтських збройних сил на Далекому Сході, вияснив вже раніше, що ці твердження і обіцянки ген. Колсона були вимушені терором і шантажем і тому теж їх треба відповідно інтерпретувати. Тепер він додав, що ген. Колсон зробив це все на власну руку і відповідальність, щоб тільки добитись звільнення ген. Додда. За це його тепер звільнено з посту команданта табору, який він займав тільки 5 днів. Замішання, яке повстало внаслідок схоплення і обставин звільнення ген. Додда з полону комуністичних полонених не залишиться без впливу і на дальші переговори в Панмунджомі в справі перемир'я в Кореї — вважають в аліянтських військових колах.

Ген. Г. Л. Ботнер, новий командант табору червоних полонених на острові Кодже

Японія старається про членство в ОН

Токіо, Японія. — Японський уряд вирішив просити про членство в Об'єднаних Націях, як заявив представник Міністерства Закордонних Справ. Це рішення схвалив японський Кабінет Міністрів на внесок прем'єра Шіґеру Йошіда. Прем'єр поставить відповідний внесок на схвалення Парляменту і після схвалення його перешлють до Головної Кватири ОН в Ню Йорку. Совєти не визнали японської самостійности і тому надіються, що вони знову ужиють свого „вета", щоб не допустити Японії до членства в ОН.

Австрія плянує розв'язку справи утікачів

Женева, Швайцарія. В Австрії живуть досі 270,000 утікачів, які втікли сюди під час другої світової війни. З того 225,000 утікачів, це т. зв. „фолькcдойчі", що втікли перед Совєтами з Румунії, Болгарії, Югославії і Мадярщини, а 45,000 утікачів належать до інших національностей. Австрійський уряд подав проєкти Високому Комісарові ОН для справи втікачів, як розв'язати цю справу, щоб усіх утікачів включити в австрійську господарську систему при помочі п'ятирічного пляну. На перші два роки треба б 28,300,000 долярів. Сам уряд зобов'язується видати на цю ціль 9,600,000 долярів, кредитові інституції мали б видати 4,800,000 долярів, а Міжнародний Банк Відбудови мав би призначити 14,000,000 долярів, або 49 відсотків. Всі ці гроші видавалися б утікачам як позичку, щоб вони могли набути фарми та малі підприємства, торговельні або промислові, та в той спосіб станути на власні ноги. Між утікачами найбільше рільників, а в Австрії бракує сільсько-господарських робітників і тому саме така розв'язка проблеми втікачів дуже корисна для австрійської господарки.

Перший вибраний індійський президент складає присягу

Ню Дельгі, Індія. — Тут відбулося введення в урядування першого індійського президента республіки, вибраного на основі нової конституції. Новий президент Індії, д-р Раджендра Прасад, на основі республіканської конституції іменував знову прем'єром Джавагарлала Неру, який предложив список свого кабінету. З старого кабінету вийшли три міністри, так, що теперішній кабінет міністрів складається виключно з „людей прем'єра Неру". Утворено нові міністерські теки, такі як Міністерство реґуляції рік, щоб в той спосіб підкреслити характер нового кабінету, що змагає до „продуктивної і конструктивної праці". Новий президент Індії склав присягу на вірність Індійській Республіці, та заявив, що утворення нового кабінету було можливе аж після здобуття волі. „Тому, продовжував президент першим і найважливішим обов'язком усіх нас є утримати і обороняти цю волю, яку ми здобули і забезпечили собі після боротьби і жертв цілих поколінь".

Комісія ОН заборонила поширювати папери про бактеріологічну війну в Кореї

Об'єдані Нації. Н. Й. — Розброєнева Комісія ОН заборонила поширювати на її терені совєтські „документи" про вигадану комуністами американську бактеріологічну війну в Кореї. Предсідником цієї комісії є представник Національного Китаю д-р Ціянг. Проти цього зарядження гостро виступив Яков Малік і назвав його „неправним", виданим „неправним" китайським представником. Малік домагався голосування в цій справі, але комісія дев'ятьма голосами проти одного підтвердила зарядження предсідника комісії.

АЛІЯНТИ ВІДПОВІЛИ СОВЄТАМ В СПРАВІ НІМЕЧЧИНИ

Лондон. — Уряди Злучених Держав, Британії і Франції, відповідаючи на совєтські ноти з 10-го березня і 9-го квітня в справі об'єднання Німеччини, запропонували урядові Совєтського Союзу негайно створити безсторонню комісію, яка теж негайно перевірила б можливості вільних виборів в східній і західних зонах Німеччини, що було б першою передумовою об'єднання країни. Аліянти заявляють, що вони воліли б аби таку комісію створила Генеральна Асамблея О. Н., але рівночасно додають, що вони можуть погодитись на створення такої комісії самими великодержавами. Негайно після звідомлення такої комісії, представники трьох західних великодержав мали б відбути конференцію з представником Совєтського Союзу в справі вільних все-німецьких виборів та в справі ґарантій, яких потребував би створений у висліді таких виборів все-німецький уряд аж до часу підписання мирового договору. — Стверджуючи, що „проблема волі є невіддільна від справи виборів", аліянти попереджують, що вибраний вільними виборами все-німецький уряд мусів би мати ґарантії повної свободи „перед і після" підписанням мирового договору. — Західні пропозиції в цих справах передано вчора совєтському міністерству закордонних справ в Москві. Ці пропозиції є відповіддю на совєтське домагання в ноті з 9-го квітня, щоб перевести в Німеччині — „вільні вибори", створити все-німецький уряд, затвердити теперішні кордони Німеччини, дозволити на створення власної німецької армії і рівночасно заборонити Німеччині вступати в будь-які політичні бльоки. Ці совєтські пропозиції інтерпретовано на Заході як виразне намагання Москви не допустити до підписання плянованого мирового контракту між західними аліянтами і Західною Німеччиною та включення тої країни в европейську оборонну спільноту. Тепер аліянти в основі погоджуються на пропоноване Совєтами об'єднання Німеччини та на вільні вибори, але за головну передумову ставлять домагання створити комісію, яка перевірила б можливості таких вільних виборів і, коли б таких можливостей не було, рекомендувала б відповідні заходи, щоб їх створити. Ця передумова не є нова і її вже кілька разів західні великодержави видвигали, але їх завжди відкидував совєтський уряд. В західних політичних колах не заповідається виглядів на те, щоб Совєти приняли ці передумови, бо з їхньої дотеперішньої поведінки можна було прийти до переконання, що ціла акція Москви в справі „об'єднання" Німеччини велася під кутом бажання захопити цілу Німеччину під совєтський вплив.

Совєти припинили аліянтську контролю шляхів до Берліна

Берлін. — Минулого четверга совєтське військове управління в Східній Німеччині припинило, без подання причин, аліянтські військові патрулі на шляху з Берліна до Західної Німеччини, призначені виключно для перевірки аліянтських автомашин та допомоги тим, що в наслідок будь-яких дефектів не могли продовжувати свої подорожі. Вчора, так само без подання причин, заборонено аліянтським патрулям вступу на шляхи до Берліна теж з другого боку, з Західної Німеччини. В західних колах інтерпретується цей крок Совєтів як намагання звернути аліянтам увагу на їх слабе місце — комунікацію з положеним в совєтській зоні Берліном.

Німецькі застереження припізнюють контрактовий договір

Бонн, Німеччина. — Ціла низка нових німецьких застережень до проєкту мирового контракту між Західною Німеччиною і західними аліянтами готова припізнити підписання того контракту, що мало наступити вже коло 20. цього місяця. Нові німецькі застереження, видвигнено після нарад канцлера Аденауера з парляментарними представниками трьох партій урядової коаліції. Ці застереження відносяться головно до більшої свободи рухів німецького уряду в справі переговорів з іншими країнами, деякого обмеження права аліянтів на проголошення виїмкового положення та привернення аліянтської контролі Німеччини, деякого обмеження екстериторіяльних прав аліянтської залоги на німецькій території, як теж до низки господарських повновластей і пропонованої амнестії для затриманих в аліянтському ув'язненні німецьких воєнних злочинців. В усіх цих справах німці бажали б мати більший голос, ніж це для них передбачено.

СПІВРОБІТНИК ДРУКАРНІ „СВОБОДИ" В АРМІЇ В ЕВРОПІ

Кензас Сіті, Мо. — „Арми Гом Тавн Нюз Сервіс" повідомляє: „Прайвет Роман Ференцевич, колишній друкар щоденника „Свобода" в Джерзі Сіті, Н. Дж., прибув в останньому до Европи і був приділений до 7-ого батальйону полевої артилерії Першої Піхотної Дивізії. Його батьки живуть в Брукліні. Він вступив до Армії минулого вересня та відбув основний вишкіл у Форт Дікс, Н. Дж."

ЮГОСЛАВІЯ ВІДКИНУЛА ЗАХІДНІ РІШЕННЯ В СПРАВІ ТРІЄСТУ

Београд. — Велько Влаговіч, югославський заступник міністра закордонних справ, передав вчора дипломатичним представникам Злучених Держав і Британії формальну ноту, в якій югославський уряд відкидає останні рішення американських і британських представників на конференції в Лондоні відносно італійської участи в адміністрації аліянтської зони вільної території Трієсту. В югославській ноті сказано, що Злучені Держави і Британія, віддаючи цивільне управління адміністрованої ними зони Трієсту італійському урядові, порушили постанови мирового договору з Італією і тому Югославія, яка теж підписала цей договір, не вважатиме себе зв'язаною в будь-який спосіб з рішенням конференції в Лондоні. Злучені Держави і Британія зі свого боку, інформуючи югославський уряд про свої рішення в Лондоні, підкреслили виразно, що ці рішення в нічому не перерішують кінцевої долі Трієсту і теж в нічому не порушують інтереси Югославії. Становище югославського уряду в цій справі є першим імпасом в югославсько-західних стосунках від часу їхньої співпраці, наладнаної три роки тому.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.
Re-entry as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879 Pending.
Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$ 5.25	Six months	$ 5.25
На три місяці	$ 2.75	Three months	$ 2.75
В Джерзі Ситі і закордоном:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$12.00	One year	$12.00
На пів року	$ 6.50	Six months	$ 6.50
На три місяці	$ 3.50	Three months	$ 3.50

За кожну зміну адреси платиться 10 центів
За оголошення редакція не відповідає.
Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

РЕАГУВАТИ СКОРО Й РОЗУМНО

Журить нас протиукраїнська пропаґанда, яка дається відчувати в Америці й в Европі. Як говорять і пишуть в газетах, ця пропаґанда оживилась останнім часом завдяки — американській грошевій допомозі. Читаємо в одній з газет навіть таке, що й видавані тепер за американські гроші німецькі газети прямо ігнорують Україну та українську визвольну боротьбу, бо в редакціях сидять русофільські знавці східньо-европейської проблеми.

Не будемо входити в те, хто й як фінансує в Америці й Европі пропаґанду, яка ставиться вороже до визвольно-самостійницьких змагань українського народу і добачує „сепаратизм" навіть у тих, що вважають Україну окремою від Московщини країною, а український нарід окремим від московського. До такої протиукраїнської пропаґанди ми звикли в Америці. Скільки труду коштувало, щоб наприклад, такий світовий часопис як Ню Йорк Таймс почав вживати назви „Україна" і „український" замість „Литл Рош'я"! Довго не допускали української назви у цій газеті старі „фахівці" (найбільш впертий з них уже не живе!), що цілком подібні до теперішніх, що хоч вже пишуть і говорять про Україну і український нарід, але вкладають у це російський, імперіялістичний зміст.

Коли йде про американський нарід, то ми тої думки, що він не був, не є і не буде проти визвольних змагань українського народу. Тільки треба дати йому змогу пізнати правду про Україну. Та правда була б дійшла до нього вже давно, коли б офіціяльна політика Вашинґтону не була під впливами американських русофілів, що глядять на Росію очима російських іміґрантів царського режиму, чи різних російських соціялістів-революціонерів та їм подібних, що вийшли з революції 1917 року. Ті російські впливи дуже важко перемагати. Це ми добре знаємо. Але стверджуванням цього сумного стану сотнями разів в українських газетах і промовах на українських вічах і маніфестаціях справи не розв'яжемо. Прецінь ми ломили лід в Америці в куди більш несприятливих для української справи відносинах. Ми не переставали її обороняти навіть в такий час, коли багато визначних людей у самому Вашинґтоні вірили у можливість приязних відносин між Злученими Державами і СССР. Щож тоді говорити про теперішній час постійного конфлікту між Вашинґтоном і Москвою!

Політика департаменту стейту не є щось таке, що незмінне. Департамент стейту веде, цілком природно, в першу чергу — проамериканську політику. Російські впливи на цю політику йдуть в тому напрямі, що в інтересі Злучених Держав та ї . міжнародної політики є втримання на випадок провалу СССР-старої Росії. Ми добачуємо в такому становищі катастрофу, як для Америки, так і світу. В цьому ми не самі. Маємо ж визначних американців, навіть і в Конґресі, що добачують справжніх союзників і приятелів Америки на випадок війни з Москвою головно серед народів, які впали жертвою російського імперіялізму! Тих приятелів буде щораз більше. Хочемо вірити, що вже самі дальші події заставлять згодом навіть департамент стейту зревідувати основно своє відношення до проблеми сходу Европи. Бо якже ж Америці бути на перешкоді в здійснюванню поневоленими Москвою народами того самого, що довело свого часу американський нарід до проголошення Декларації Незалежности?

Ще додамо, що усім нам треба добре слідкувати за протиукраїнською пропаґандою, але найважніша справа в тому, щоб на неї розумно, гідно й правдиво реагувати і то всюди та в кожному випадку, де тільки це можливе.

З НОЖЕМ НА ГОРЛІ

Підступом, терором і шантажем комунізм прийшов до влади в Росії, підступом, терором і шантажем він підбив десятки інших країн і тепер такими самими методами він намагається запанувати над світом ,переносячи ці розбійницькі методи своєї внутрішньої політики на закордонну. З комуністичним ножем на своєму горлі населення Совєтського Союзу з „одушевленням" та „ентузіязмом" виконує найбільш диковинні і найбільш жорстокі диктати Кремля і він, випробувавши цю методу на власному населенню, намагається тепер використати її і в закордонній політиці.

До цілої низки совєтського терору і шантажу у відношенні до чужих країн, в останньому часі прилучилися ще два клясичні приклади такого с о в є т с ь к о г о ґанґстерства. Це справа схоплення комуністичними полоненими на острові Кодже в Кореї американського команданта того табору, ген. Додда, та нова комуністична погроза бльокади Берліна на випадок, якщо б Західня Німеччина приступила до плянової европейської оборонної спільноти. В першому випадку комуністи, приложивши ніж до горла схопленому підступно американському генералові, намагалися здобути для себе ліпші можливості дальшого терору і шантажу, а в другому випадку, прикладаючи ніж до горла мільйонам населення західних секторів Берліна, большевики намагаються досягнути те саме.

Не можна б сказати, щоб аліянти були сьогодні безрадні на того роду методи. Вони теж не виявляють більшої податливости на приложений до їхнього горла в такій чи іншій формі совєтський ніж. У випадку з ген. Доддом аліянтське командування в Кореї вже було готове почати акцію, щоб схопленого генерала звільнити, або відповідно помстити його евентуальну смерть, як теж немає побоювань, щоб аліянти поступились совєтським п о г р о з а м відносно Берліна. Проте, ця комуністична практика ножа на горлі повинна заставити аліянтів — перевірити свої взаємовідноини з комуністичним світом і насамперед поробити такі заходи, щоб відібрати комуністичним терористам і шантажистам можливість прикладати їм ніж до горла. Червоні полонені в Кореї навряд чи були б поважились схоплювати американського генерала, коли б раніше Злучені Державни були не задовольнились самими тільки протестами у випадку заарештованого і ув'язненого чеськими комуністами американського кореспондента Овтісна ,або коли б на терористичні совєтські стріли у французький пасажирський літак не відповідали самим тільки словним протестом, хочби навіть „найгострішим".

В своїй дотеперішній практиці з червоними терористами і шантажистами демократичний світ вже мав аж занадто багато прикладів і доказів, що значить поступатись Кремлеві. Практика виявляє, що комуністи, як і кожний бандит та злочинець, показують свою силу і жорстокість до слабших і безрадних ,але дрожать і плазують перед тими, що самі мають силу та не виявляють страху. Вони цілком певно інакше поводилися б і тепер, коли б побачили ніж на своєму власному горлі, як це було тоді, коли той ніж був приложив їм до горла їхній спільник Гітлер.

Ще про „східняцьку" диверсію

Безперечно, що найнебезпечніший підступ, якщо мова про політичну ділянку, — це той, який подається „з підливою" високих ідеалів братолюбія, гуманности і миротворства. Щодо завуальованої підлости в політиці, чи — як ще кажуть — камуфляжної, і взагалі вміння з чорного зробити біле і навпаки, московські большевики першорядні майстри. Досить вказати на те, що найлютіше поневолення і рабство, запроваджене від них в СССР, вони потрапили перед світом змалювати як „всебічне визволення людини", як „найбільшу і найповнішу в світі" свободу і справедливість.

Отож, коли ми читаємо орган „українських федералістів" — „Східняк", що притулився до нюйоркського „Нового Русского Слова", нам відразу впадає в очі грубий шар „миролюбної" брехні, що геть чисто прикриває московські імперіялістичні зуби, які вчепилися в Україну і щосили цуплять її до себе.

„Росіяни — наші брати, ми хочемо з ними жити в мирі та згоді!" „Самостійники намагаються кинути нас у війну проти братів-росіян — ми ж не хочемо проливу братньої крови!" „Росіяни так само страждають від сталінського режиму, як і ми, українці — ми повинні йти з ними спільним кроком і спільним фронтом". „Століття ми жили, страждали і раділи разом, а тепер самостійники нас хочуть порізнити!"

Отакими, розрахованими на природну українську доброту й миролюбність фразами густо рясніють писання авторів з „Східняка". Ці фрази-гасла становлять основний ляйтмотив більшости писань „українських федералістів".

Читаючи (очевидно, з журналістичного обов'язку) сторінки „Східняка", дістаємо враження якоїсь нудоти знайомої, старенької мелодії. Справді бо: це ж мова остогидлої большевицької „мирної" пропаґанди, включно з Стокгольмською „мирною петицією", маніфестом світового з'їзду „мирних борців"-інтелектуалістів, „мирними" виступами Вишинських, Громик та Маліків в ОН і всіх інших того роду большевицьких імпрез „мирної" акції СССР.

Щоправда, „Східняк" ніби проти Сталіна. Але чого ж варте це „проти", коли він, цей „Східняк" з Ню Йорку, горою за „братній великий народ", за „єдину велику батьківщину" від Карпат аж по Сахалін і Камчатку! Та ж це, власне, „найгенеральніша" лінія і основа внутріполітичної програми сталінізму сьогодні.

Та пам'ять веде нас далі, вглиб минулого, де ми вперше почули оці „миролюбні" серенади. І пригадуємо . . .

Революція 1917 року в царській Росії. Скрізь прапори, листівки-метелики і мітинґи . . . мітинґи без кінця. А на листівках незмінно „пописуються" б о л ь ш е в ицькі „оратори".

— „Доволі кров проливать і в окопах воші годувать! Війни хочуть лише пани, буржуї та генерали. А всі трудящі хочуть миру. Бо трудящі всіх рас і народів — поміж собою браття! Подамо ж через фронт руку братам і хай живе мир! . ."

Так розвалювали 1917 року большевики армію і фронт, щоб мати зброю і кадри для „клясової армії пролетаріяту" — червоної ґвардії, а пізніше червоної армії, до якої Л. Троцький потрапив притягти чимало навіть вищих царських офіцерів на становища „воєнспеців".

По розвалі старого протинімецького фронту большевики всю силу своєї аґітації й пропаґанди скерували проти національних військових формацій ,насамперед українських, що мали забезпечити лад і безпеку в проголошеній вже тоді Українській Народній Республіці. Яко досвідчені і спритні демагоги, московські большевики якстій декларували українцям право на мову, історію культуру, навіть на повне відокремлення — тільки, мовляв, не зараз, а тоді, коли буде повалено „буржуазну Центральну Раду", коли зміцниться в Україні, як і в Росії, „народна совєтська влада".

Отже: — „не розбивайте спільного революційного фронту, допоможіть зміцнити совєтський режим, — а тоді відокремлюйтесь скільки собі схочете". „Ваш неґативний сепаратизм — вигадка клясового ворога, що прагне втопити в міжусобній війні всі здобутки революції" . . . (Чи ж не те саме тепер: — усе дамо вам, брати-українці, тільки почекайте плебісциту, дайте остаточно повалити совєтський режим; не можна бо „ділитися відразу" — це буде підрив єдности протисталінського фронту, до того ще й „страшний розлив братньої крови" в міжусобній війні . . .).

Чому саме мала би бути міжусобна війна і звідки вона взялась би, якщо б Москва не чіпала України — про це замовчувано. (Знову ж хіба не те саме точнісінько твердять борзописці „Східняка", раз-у-раз лякаючи читачів маривом жахливих міжусобиць і „розливом народньої братньої крови" — коли, мовляв, боротьба проти Сталіна не веститеметься в єдиному імперському руслі, отже під керівництвом росіян!).

Здавалося б ясно: ви, росіяни, валіть сталінізм у себе, в Московщині, ми, українці, валитимемо його в Україні, а грузини — в Грузії, узбеки — в Узбекістані, білоруси — в Білорусії і т. д., і т. ін. Потрібне, скажете, узгодження, координація зусиль? Так, очевидно, але не опіка! Що менше, власне, буде непроханої опіки, то більше буде взаємного довір'я, цієї підстави координації й співпраці. Росіянам, якщо вони так ненавидять сталінську диктатуру (як про це вони скрізь трублять), тільки б радіти з того, що вони можуть свої антисталінські зусилля скупчити на терені самої Московщини ,а не ламати собі голови клопотом за весь простір СССР. Бож, виходило б, потреби в цім нема.

Та у російських „антисталінців" виходить інакше: вони насамперед турбуються про Україну, Грузію, Туркестан, Білорусь тощо: — що, мовляв, буде з ними? Та ж ці „менші брати" без російської (московської) опіки й керівництва не дадуть собі ради, загинуть бідолашні. Звідси й неґативний висновок: яко „старші брати" ми, росіяни, мусимо в Україні, на Кавказі, в Туркестані і т. ін. повнити й далі функцію опікунів, а якщо „національ" почнуть нас виганяти, то це нехибний знак, що вони фашисти і розпалювачі міжусобної війни!

Читачів, напевно, вже аж сміх розбирає від такої „логіки завернених мізків". Це саме почуваємо й ми, але мусимо час від часу про таку жалюгідність писати, оскільки вона — факт у політичному мисленні й поступованні російської еміґрації.

Ба, що більше: багато політиків Заходу ходять у руслі цих російсько - еміґрантських суґестій: їм, цим західним політикам, також ніби ясно: чому це українці не хочуть бути пасинками „велі-

(Закінчення на стор. 4).

„ДУНАЙСЬКА ПРОБЛЕМА"

(Допис із Лондону).

„Дунайська проблема британськими очима", — на цю тему мав 6 травня ц. р., свій виклад професор. Лондонського університету Гю Сітон Вотсон, син недавно помершого історика і політика, Р. Сітона - Вотсона, відомого теж під літературним прибраним іменем „Скотус Віятор" (Шотляндець Мандрівник).

Лекцію Г. Сітона Вотсона влаштувало Британсько - Угорське Культурне Товариство, якого головою є професор Лондонського університету С. А. Мекартні.

Г. Сітон Вотсон відомий своїми працями про народи Дунайського Васейну. Крім того він веде курси Історії Сходу Европи в Лондонськім та в Оксфордськім університетах і в своїх викладах уділяє уваґу теж історії України. Зокрема він високо цінить, як надійне джерело до нової історії України, працю пок. І. Мазепи: „Україна в огні й бурі революції". Як вишколений історик, Сітон Вотсон знає всі слов'янські мови, крім світових мов, як французька і німецька.

Пок. проф. Р. Сітон Вотсон, батько Г. Сітона — Вотсона ,був знавцем Центральної Европи і великим противником мадярського націоналізму, що привів до розвалу Австро-Угорщини. Однак Британсько - Мадярське Культурне Товариство уважало за потрібне запросити сина противника Угорщини на виклад про Дунайську проблему.

Г. Сітон Вотсон подав присутнім слухачам образ сучасної ситуації в Дунайській долині, як наслідок попереднього розвитку ціло-европейських відносин. Він стоїть твердо на позиції свого батька, що мадярський націоналізм зразив проти себе слов'янські народи Австро-Угорщини перед Першою світовою війною і уможливив вплив Росії на народи Дунайщини. Сітон Вотсон уважає, що причиною І. світової війни було, з одного боку, суперництво між Росією та Австро-Угорщиною на Балкані, а, з другого, зріст німецького націоналізму, який спирався не на пруську шляхту, як це було за Бісмарка, а на буржуазію.

Царська Росія уміла використати для себе суперництво між балканськими, придунайськими народами, для поширення свого впливу. Теж і Сталін іде тим самом шляхом, підбехтуючи ці народи, а потім, коли йому треба, „мирячи" їх на основі „пролетарської солідарности". (словаки-мадяри, чехи-німці Східної Зони і т. д.).

Перед II. світовою війною аґрарні країни Дунайської долини п і д п а д а л и під господарський вплив Німеччини. Проти цього не було ради: адже ж Німеччина постачала свої товари для аґрарних країн Подунайщини, а від них купувала їх аґрарні продукти. Англія і Франція, що свої аґрарні продукти мають із колоній і доміній, не могли давати субвенцій аґрарним країнам Подунайщини, щоб вони не продавали своїх продуктів Німеччині.

Сітон Вотсон визнає, що демократичні великодержави за другої світової війни вели політику короткозору супроти Росії. Дехто уявляв собі, що Сталін відрікся від своєї світової революції, і що в цьому було його розходження з Троцьким. Це велика помилка. Сталін і Троцький розходилися тільки в погляді на шляхи до світової революції. Троцький надіявся повстання пролетаріяту, Сталін — на силу червоної російської армії. В очах московських комуністів той є правовірний „світовий революціонер", хто визнає режим Сталіна на цілім світі.

Цим шляхом іде політика Москви в Наддунайських країнах. На початку своєї влади в Росії московські комуністи дозволяли собі на словах критикувати російський імперіялізм. Тепер комуністична влада в Москві спирається на російський націоналізм, що виступає під назвою „совєтизму". В країнах Подунайщини йде посилена русифікація, поряд з кольоніяльним визиском цих народів для потреб російської великодержави. Ціль Москви — створити в Подунайщині „совєтські народи", з однаковою психологією, хоч і різномовні.

Після викладу Сітона Вотсона були запити присутніх (були це переважно еміґранти-поляки, мадяри, чехи, словаки, хорвати і ін.) та дискусія. Супроти твердження Сітона Вотсона, що мадярський націоналізм, його гнобленням інших народів був одною з головних причин упадку Австро-Угорщини, мадярські учасники дискусії висували іншу тезу: суперництво між чехами і мадярами.

В дискусії взяв участь проф. Панас Феденко, який зазначив, що Україна належить також до „Дунайської проблеми", бо українці живуть у Південній Басарабії і в усті Дунаю.

„Теперішня тяжка ситуація наддунайських народів це наслідок помилкової політики великодержав і самих західних сусідів України після першої світової війни. Уряди цих країн, зокрема Польщі, хотіли захопити для себе західні території України — Галичина, Волинь і ін. —і тому піддержували претенсії Росії на східні українські землі. Президент Масарик називав Карпатську Україну „російським депозитом" у руках чехословацького уряду, який буде переданий Росії в слушний час. Цей „слушний час" настав у р. 1945, коли Совєтська Росія захопила не тільки Карпатську Україну, але запанувала і в Празі, Будапешті, в Варшаві та в інших країнах. Москва захопивши багаті індустріяльні райони Східної України (Кривий Ріг, Донецький Басейн і ін.), могла розвинути велику військову промисловість не тільки в Україні і тепер загрожує решті Західної Европи і цілому світові. Ці факти я вважав за потрібне пригадати тепер".

Після дискусії, проф. Феденко і д-р Омелян Волинець, що був теж на лекції проф. Сітона Вотсона, відбули розмову з прелеґентом. Сітон Вотсон про цій нагоді висловив своє глибоке спочуття українцям з приводу великої національної втрати — смерти Ісаака Мазепи, з яким він мав листування.

З приводу цього викладу насуваються такі питання: невелика числом угорська еміґрація в Британії виявляє всюди активність в англійському суспільстві. Вони доходять до вершків політичного життя цієї країни.

А як з численною українською еміґрацією? Тисячі фунтів коштувало „свято 30 червня", яке відбулося минулого року в Лондонськім Гайд-Парку, але чи згадала яка лондонська газета про це?

З цього наука: Не треба „робити шум". Необхідно шукати впливових приятелів в політичному суспільстві Британії, як це роблять інші народи. Демонстраціями, парадами, маніфестаціями і под. ми нікого не злякаємо і не переконаємо. Політика робиться не серцем, а мозком.

ОЛЕНА ЗВИЧАЙНА

МАЛІ РАДОЩІ

(Уривок з повісти)

(3)

— Зобов'язуюсь жадного яблука не впустити додолу і викликаю на соцзмагання інженера Мещерського! — усміхаючись мені очима, сказала Маруся і почала обскубувати найближче розташовані яблука. Від мовчазної, останній час так безнадійно заглибленої в своє горе Марусі, я чув щирий жарт. Я тішився, що вона нарешті повеселішала, що час загоює рану. Я знову задивився на неї, осяяну навскісним промінням ласкавого сонця, яке обливало її теплом і світом крізь фантастичне зелене мереживо де-не-де загаптованого золотом листя. Силою волі примусив себе взятися до роботи сумлінно, настановив, що не смію глянути на неї, аж заки не зірву десять яблук. Отже, за десять щасливо зірваних яблук я дозволив собі лише один-однісінький погляд на неї. Звиклий до суворої дисципліни на службі, я й тут був суворим до себе. До того ж цей погляд був і конечно потрібним відпочинком, бо від напруженого тягнення догори, в мене дуже скоро заболіла шия.

Я рахував: — Вісім, дев'ять . . де . . . десять! Останнє слово вимовив, мабуть, голосніше й мимоволі радісно: адже я вже заробив собі один погляд на неї . . .

— Навіщо ви рахуєте? Думаєте, тітка платитиме нам від сотні? — пошуткувала Маруся.

А я й не зауважив, що рахую голосно і . . . розгубився. Мені стало ніяково: як це я, 45-річний чоловік розгубився, як хлопчик, якого схопили на гарячому. Мені здавалось, що і Маруся, і тітка бачать мене наскрізь.

— Я й сам не знаю, навіщо я рахую, — ледве спромігся я відповісти, мабуть, просто механічно . . .

Робота посувалась весело й швидко вперед. Маруся додержала слова і протягом трьох годин не розбила жадного яблучка. Я розбив ще два, але це не було вже так дуже зле, бо за три години ми закінчували обривати всі шість яблінок та дві грушки, — себто все, що мала в садочку тітка.

— Капітан, капітан, — підтягніться! — звернулася вона до мене з словами модної в той час пісеньки, зауваживши, що я натягаючись усім своїм незґрабним тілом догори, все ж таки ніяк не можу зачепити найдальше від мене яблуко. Недосяжне, як заборонений плід, воно відразу стало ще більш для мене привабливим, бо я відчув на собі погляд Марусі. Я вперто продовжував напинатися догори, постановивши за всяку ціну здобути капосне яблуко.

— Капітан, капітан, — усміхніться! — продовжувала кепкувати Маруся. Я не витримав, засміявся, розмагнітивсь і не здобув яблука. Знову почав підкрадатись до нього, а Маруся і тітка щиро сміялись.

Непомітно минав час . . . Шия моя нестерпно боліла і, відчуваючи, що робота щасливо наближається до кінця, я щораз частіше дозволяв собі оглядати пейзаж в цілому.

Маленька, коротесенька тітка хазяйновито перевірлла обскубані яблінки, чи не залишилося десь захованого листям яблучка. Спостерігаючи її з висоти дерева, я раптом зауважив, що вона й сама дуже нагадує три яблучка, акуратно покладених одне на одне: саме спіднє — найбільше й трохи продовгастої форми, середнє — зовсім кругле й трошки менше, а верхнє — малесеньке й печене. Це печене яблучко репрезентувало круглу голівку та вкриту густою сіткою глибоких зморщок, але симпатичне обличчя тітки.

Дві гребенасті білі курки, собачка, коза й кіт, — уся тітчина господарка була тут.

І на ввесь цей затишний куточок крізь зелене, ледве загаптоване золотом мереживо листя — світило сонце. Воно посилало людям, тваринам і рослинам свої ласкаві усмішки. Вже трошечки сумні були його усмішки, трошечки просякнуті холодочком, але ж такі ще лагідні, такі пестливі й заспокоюючі.

Сонце, ласкаве й червоне, світило сьогодні для мене.

Спостерігаючи з висоти дерева тітку „три яблучка" (вже так я її охристив і збирався про це доповісти Марусі) та ввесь її затишний куточок, я сам з головою пірнув у саму глибінь цього чарівного спокою. І здавалось мені, що нема на світі підневольної праці, нема вічного, пригноблюючого душу й тіло страху, нема злиднів . . .

— „Як мало потрібно мені для щастя", — зовсім несподівано спало мені на думку: — „Що якби . . . одного чудового дня тітка позбулася ненависних кватирантів, а до двох непотрібних їй кімнат пустила Марусю . . . й мене? Так, так, саме Марусю й мене! Певна річ, ми на той час були б уже одружені" . . .

І я потонув у мріях. Зачеплене, але не зірване ще яблуко з розгоном ударилось об мою замріяну потилицю і, розуміється, зовсім розбилось на кілька кусочків. Це повернуло мене до дійсности, невблаганної й неминучої, як сама смерть . . . Адже навіть якби здійснилась моя мрія, я все одно залишуся в тенетах існуючої системи поневолення, я все одно житиму в пригнобленій атмосфері вічного страху, якщо взагалі я ще житиму. Я рішуче закликав себе до порядку, я наказав собі припинити мрії про нездійснене щастя та рвати яблука, бо час було вже й кінчати. Вже сховалось за обрій сонце і повітря ставало щораз холодніше.

— Вам не холодно? — крикнув я, звертаючись до Марусі, що сиділа на далекій від мене грушці.

— Трішки! — Якимось невластивим їй, занадто тоненьким голосочком пискнула Маруся.

— Ну, то я зараз принесу вам жакет! — сказав я і хотів уже зіскочити додолу, але Маруся випередила мене. Вона зіскочила з грушки на землю і, крикнувши мені „не турбуйтесь!" побігла до дверей кухні. А там коло самого порога, клякнувши й зігнувшись, „три яблучка" доїли козу. Маруся, не зупиняючись, пролетіла і зникла в будиночку.

— „Мабуть, дуже змерзла!" — подумав я: — „І чому це я не запропонував їй принести жакет раніше? О, незґрабо! Гірше: просто неуважний, як неотесаний пень! Сказано, — пень! А ще мрію про те, щоб бути її чоловіком!"

Не встиг я закінчити обскубування останньої яблінки, як „три яблучка" покликали мене пити козяче молоко.

— Я зараз! Ось іще чотири яблука!

Кілька хвилин пізніше ми вже сиділи всі троє в чистенькій, як лялечка, кухні, де наша ґаздиня розливала по кухличках ще тепле козяче молоко.

Я мав ще з дитинства якесь упередження проти козячого молока і, хоч і не хотілось мені ображати симпатичну тітку, але я все ж таки попередив:

— Прошу для мене не наливати, бо я козячого молока не п'ю змалечку.

„Три яблучка" нерухомо застигли з молошником у повітрі, припинивши процес розливання молока і, відбиваючи на верхньому — манесенькому, печеному яблучку якнайщиріше здивування, ба навіть образу . . .

— Як це так, . . змалечку не п'єте? — зовсім розгублено спитали мене „три яблучка".

Маруся теж зиркнула на мене незадоволено, неначе сувора вчителька на школяра, що провинився. І я справді відчув, що зробив якусь нетактовність. Маруся рішуче взяла молошник від тітки, налила мені молока повний кухлик і . . . присунула його до мене.

(Продовження буде).

ВИБОРИ ПРЕЗИДЕНТА

Перша стадія виборів президента ЗДА у 1952 році, т. зв. вступні (праймеріс) вибори (правибори) делеґатів від стейтів на липневі збори двох партій ,де будуть призначені партійні кандидати, — у повному ходу. Подібно, як 4 роки тому, більшість американської преси з „Ню Йорк Таймс-ом" у проводі, приймає, наче самозрозумілу річ, що президентом вийде кандидат Республіканської партії. Можливо, що причиняється до цього заключення також і кандидатський хаос демократів, що настав після рішучої відмови през. Трумана знову кандидувати та ще збільшився після такої самої відмови піддержуваного президентом губернатора стейту Ілліной, Стівенсона. Найсильніший — коли рахувати за одержаними в правиборах голосами — демократичний кандидат, сенатор Істер Кіфавер, не втішається симпатією і піддержкою проводу партії за його виступи проти партійної верхівки і уряду у зв'язку з його урядуванням, як голови особливої сенатської комісії для боротьби з перекупствами. Партійна верхівка, втративши обох вищеназваних діячів, як найпопулярніших своїх можливих кандидатів, не має такої людини, яка була б мила і північним і південним стейтам та настільки популярна в масах, щоб опертися теперішній енергійній кампанії опозиційних республіканців. І тому, наче автоматично, увага преси й публики звернена тепер у сторону республіканців. Там же знову позначилися вже чітко тільки дві кандидатури: Роберта А. Тефта, сенатора від стейту Огайо, сина б. президента Вилйема Г. Тефта, — і генерала Двайта Д. Айзенгавера, витязя другої світової війни, потім президента Колумбійського Університету, в останньому році головно-командуючого військами держав Атлантійського Пакту. Обидва кандидати більш-менше в тому самому віці (62 і 63), обидва — рахуючи знову за голосами у висліді дотеперішніх правиборів — мають по-половині партійних членів. Кампанія цих обох республіканських таборів щораз загострюється і росте зацікавлення публіки.

Роберт Тефт, що вже 13 років засідає в сенаті і кандидував у правиборах Республіканської партії також в 1948 році (тоді перепав у користь ньюйорського Губернатора Дюї, що теж ніби мав уже „запевнений" вибір, проте програв у розгрі з демократом (Гаррі Труманом), має виразно, ба навіть яскраво окреслену й усім американцям відому політичну фізіономію. Ґенерал Ведемеєр (колишній американський командант військ у Китаю, звеличник ген. Мек Артура і його політичних та стратегічних ідей), який саме тепер став головою зорганізованого „руху Тефта" (фактично виборчої централі), заперечив у пресовому інтерв'ю ,наче би Тефт був ізоляціоністом. Він, мовляв, є тільки реалістом. Проте нема сумніву, що коли котрийсь американець має опінію ізоляціоніста в закордонній політиці, то в першу чергу саме Тефт, — у закордонній політиці, — зате у внутрішній політиці опінію консерватиста і традиціоналіста. Тому прихильники Тефта називають його „справжнім американцем", у відрізненню від „інтернаціоналістів", що ними лають всіх демократів гуртом та тепер і республіканця ген. Д. Д. Айзенгавера за тісне пов'язання американської закордонної, через те і господарської, політики з Европою і Азією. Тефт голосував ще напередодні японського нападу на Перл Гарбур проти збільшення американської воєнної фльоти; він голосував проти воєнного закону про „ленд-ліз" (позичку й аренду); він був проти ревізії закону про невтральність у 1941 р.; він голосував проти позички Великій Британії; він був, врешті, проти Атлантійського пакту і тепер є одним із передових членів сенату, що виступають за зменшення допомоги державам того пакту та за зменшенням бюджету на військові цілі. Він хоче піднести добробут країни зменшенням бюджетових видатків на непродуктивні цілі (закордонні допомоги і позички, військові видатки, внутрішня адміністрація), вважаючи що воно доведе до зменшення податків, кращого зрівноваження бюджету та більшої стабілізації валюти. Цими арґументами зискує чималу популярність, головно в консервативних середніх хліборобських стейтах, де менше відчувається безпосередній зв'язок із другими континентами. Він катеґоричний антикомуніст, може радикальніший від демократів, зате викликає враження, що більше, як демократи, легковажить собі воєнну небезпеку. Його противники (м. і. б. губернатор Міннесоти Стассен) закидають йому, що цей його ізоляціонізм грозить не тільки смертельною небезпекою від совєтської аґресії, але й господарською катастрофою, яка прийшла б наслідком редукції вирібництва на військові цілі, при дальшій відсутності втрачених у світі ринків збуту для виробів мирного часу.

Зате популярність Айзенгавера не зв'язана з його політичною програмою. Донедавна, назагал, мало хто знав, до якої партії зараховує він себе і була газетна поголоска, що през. Труман пропонував Айзенгаверові кандидувати від Демократичної партії. Нема сумніву, як виказали теж і правибори в деяких стейтах, що особа генерала популярна в обидвох партіях. Це найсильніша зброя в руках його активних протекторів, серед котрих досі вже є 11 стейтових губернаторів і цілий ряд сенаторів та чільних постатей фінансового світа (м. і. Поль Гофман, б. директор пляну Маршала, потім президент Фондації Форда). Вони кажуть: Американський нарід має досить „политишенів", він тужить за новими в політиці постатями, такими, що мають формат великих державних діячів; військова уніформа, мовляв, не дискредитує кандидата, бо бували президенти зпоміж людей цивільних і зпоміж сенаторів показалися — не-ідеальними; коли б липнева конвенція не пішла за голосом народу, що однаково пролунав у Ню Гемпшер і Міннесоті, як і Пенсилвенії та Ню Джерзі, тоді готова повторитись історія з 1912 року, коли популярним був Рузвелт, а конвенція злегковажила це і поставила офіційним кандидатом Тефта: партія республіканців тоді розкололася і вийшов демократ Вудров Вилсон.

Цікаво, що сам Тефт признає тепер, що силою (а не слабістю, якздавалося спершу) Айзенгавера є те, що його — нема в ЗДА. Нема його, значить він не може і не потребує відповідати на всі конкретні і детальні запити з усіх можливих ділянок і через те не потребує зражувати собі раз цих, то знову других. І тому — читаємо в пресі — організатори кандидатури Д. Д. Айзенгавера менше лякаються метушливости й капіталів Тефта як якоїсь необережности генерала, коли він, вернувшись 2 червня до Вашинґтону, вестиме безпосередньо виборчу кампанію, починаючи від своєї першої політичної промови 4-го червня в стейті Канзас. „Історія кількох останніх років — писав з цієї нагоди „Ню Йорк Таймс" — є повна дуже нещасливих політичних висловів, від Труманівського „Добрий, старий Джо" і державного секретаря Ачесона „Не можу відвернутись спиною до Алджера Гісса", аж до генерала Мек Артура, що заповів поворот військ із Кореї до дому „на Різдво"... Правда ген. Айзенгавер не новик в державному житті і спеціяльно відомий із обережности в розмовах з людьми преси.

Пророцтва на тему виборів президента ще неможливі. Але комбінації можливі, бо американські вибори робили вже нераз несподіванку найбільшим фахівцям. Не є виключене, що в останній хвилині, на демократичній конвенції, кандидуватиме ще през. Труман, не виключена кандидатура й губ. Стівенсона. Таксамо можливим є вибір Тефта, чи на випадок його кандидатури — демократа Кіфавера, що на нього дали б голос опозиційні до Тефта республіканці.

Українців цікавлять ці вибори може ще більше, як корінних американців, бо від політичного обличчя найближчого президента залежить у великій мірі доля Европи, а в ній і України.

ЗАКЛИК

Українського Конґресового Комітету Америки в справі святкування пам'яти Миколи Лисенка.

Громадяни й Громадянки!

В цьому році минає 110 літ з дня народження великого музики, Миколи Віталієвича Лисенка й 40 літ від дня його смерти.

За свої заслуги на полі української пісні та музики, Микола Лисенко справедливо придбав собі почесне ім'я — Батька Української Музики. А слава його, як великого діяча на полі національної пісні розійшлася далеко поза межі України. І, справді, нема такої ділянки в галузі нашого співу та музики, де не прислужився наш покійний композитор.

Загально відомо, що наша народня пісня за свою красу та мелодійність має славу по цілому світі. І величезна заслуга Миколи Лисенка, що він цей народній скарб своєчасно зібрав, положив на ноти для хорового співу і видав друком. І, дійсно, хто не відає про Лисенкові десятки пісень? Таких десятків для хорового співу Лисенко видав 12 серій і ними віддавна користується ціла Соборна Україна.

Крім того, Лисенко записав і видав сім збірників народніх пісень на один голос і п'ять збірників обрядових пісень.

Цим покійний наш композитор на вічність зберіг та заховав найкращі перлини нашого народнього духа. Оскільки ця праця важлива, можемо оцінити сьогодні, коли совєтсько - большевицька влада хотіла б вирвати з уст нашого народу його рідну пісню та намагається зогидити її своїми жалюгідними переробками й сталінсько - стахановськими додатками.

Але, крім заслуги на полі збереженн народньої української пісні ,Микола Лисенко є загальновідомий також, як наш видатний композитор, що перший поклав початок українській опері. Такі твори його музичного ґенія, як опери — „Різдвяна ніч", „Утоплена", „Тарас Бульба", „Чорноморці", є й будуть окрасою сцени. А загально відома оперета „Наталка Полтавка" знайшла в особі Лисенка того композитора, що дав їй високо-мистецьке музичне оформлення.

Не можемо тут довше спинятися на тих численних прекрасних сольоспівах, що їх написав наш Музика до „Кобзаря" Шевченка, до поезій Олеся, Грінченка, Вороного та інших українських поетів. Також лише побіжно згадаємо, що Микола Лисенко був організатором та видатним диріґентом хорів і основником першого Українського Музично - Драматичного Інституту в Києві.

Так ціле своє життя присвятив композитор великій і преважній справі — народній пісні та музиці залишаючи Народу Українському на віки-вічні неоцінену культурну спадщину.

То ж у цю річницю народження й смерти Великого нашого Мистця, віддаймо пам'яти його належну пошану й подяку!

Український Конґресовий Комітет закликає всі Філії і Відділи а де таких нема, то місцеві централі організацій, щоб гідно відзначили працю й заслуги Батька Української Музики.

Для цього відзначення найкраще надаються місяці вересень — жовтень.

Хай мельодії пісень та музичних творів нашого композитора розіллються широко, нагадуючи нам Рідний Край та закликаючи до того щасливого дня, коли українська пісня вільно й гордо прозвучить по безкраїх степах нашої вільної і справді квітучої України.

Травень 1952.

Український Конґресовий Комітет Америки.

Повідомлення З.У.А.Д.Комітету

Злучений Український Американський Допомоговий Комітет подає до відома нашому громадянству, що:

1. Справами „скитальців" відносно їх правного оформлення і всякої правної опіки займається Головний Комісар для Справ Втікачів при Об'єднаних Націях United Nations High Commissioner for Refugees з осідком у Женеві для всіх „скитальців", де вони не жили б. Його адреса:

Haut Commissaire pour les Refugies
Palais de Nations
Geneve
Suisse

Він має свої представництва у різних країнах, теж і в ЗДА.

2. Справами „скитальців" відносно переселення займається тепер — після ліквідації ІРО — нова організація: Провізоричний Міждержавний Комітет для перевезення скитальців з Европи — Provisional Intergovernmental Committee on Movement of Migrants from Europe, з головною кватирою у Женеві і з відділами в різних країнах Европи й Америки.

3. Як Високий Комісар, так і нова переселенча організація діють виключно через Допомогові організації — визнані і затверджені, якою то організацією являється теж наш Злучений Український Американський Допомоговий Комітет. Тому у всіх справах відносно правного становища, чи опіки, чи теж переселення українських „скитальців" треба звертатись до ЗУАДК.

Цю справу зокрема підкреслив директор нової переселенчої організації, званої у скороченні „ПІКММІ" п. П'єр Джекобзон на спільних нарадах з представниками усіх акредитованих допомогових організацій — в тому числі і ЗУАДКомітету — що відбулись в середу, 7. травня 1952 р.

Хоч усю увагу приділює нова організація „скитальцям" в Европі, то займеться вона теж втікачами із Шанхаю.

Дирекція ЗУАДКомітету закликає всіх тих українців, які роблять старання на переселення, передовсім тих, які мають ашуранси з групи т. зв. „3 сі" зголоситись у котромусь із найближчих Відділів ЗУАДК і тримати постійний контакт із тим відділом, щоб не проґавити можливости переселення. Зголошуватись можна до таких станиць ЗУАДКомітету:

в Німеччині — Muenchen-Freiman — Funkkaserne, Germany

в Австрії — U.U.A.R.C. — Hellbrunner Kaserne, Salzburg, Austria

у Франції — 13, rue Taine — Paris, France — U.U.A.R.C.

в Бельгії — UUARC, Delegue General — 72 Boulevard Charlemagne, Bruxelles 4.

в Італії — U.U.A.R.C. — Roma, Passegiata del Gianicolo 7.

Якщо комусь важко зголоситись до котроїсь із поданих станиць ЗУАДК, тоді можна звернутись безпосередньо до головної Канцелярії на адресу:

UNITED UKRAINIAN AMERICAN
RELIEF COMMITTEE, Inc.
P.O. Box 1661 Phila. 5, Pa. U.S.A.

ЗУАДКомітет матиме змогу дістати місця на кораблях нової організації „Пігмі", як теж прийти з усякою допомогою при переселенні. З уваги на те, що ця нова організація обмежує свою діяльність лише на один рік, треба, щоб усі — зацікавлені переселенням поспішали і якнайскоріше звернулись із своїми справами до ЗУАДКомітету.

Справа нового переселенчого закону

До американського Конґресу вплинули проєкти нового переселенчого закону. Дебати над проєктами закону Селера і Волтера пічнуться 22. травня 1952 р. Добре було б, щоб наші громадяни відбули спеціяльні віча і зібрання в справі переселення і вислали відповідні петиції до своїх конґресменів і сенаторів, щоб підтримали цей закон. Проєкти законів можна отримати в головній канцелярії ЗУАДКомітету, як теж головна канцелярія ЗУАДК прийде з повною допомогою громадам у влаштуванні віч і зібрань.

Особисті документи

В канцелярії ЗУАДКомітету є кількасот особистих довідок для новоприбулих іміґрантів, які не відібрали їх. Звертаємось цією дорогою до новоприбулих, щоб подали нашій канцелярії свої адреси, щоб ми могли вислати ці документи. Є ще особи, які приїхали три роки тому і не відібрали своїх документів. При цій нагоді пригадуємо про сплату покриття коштів переїзду. Тут теж є залеглости ще з-перед трьох років. Закликаємо всіх новоприбулих бути у контакті із канцелярією ЗУАДКомітету (подати зміни адрес, бо часто в різних справах новоприбулих звертаються до ЗУАДКомітету урядові чинники, та й пересилають туди всякі письма і кореспонденцію.

Закликаєтьвя теж наших громадян до членства у ЗУАДК. У всіх справах просимо звертатись на вище подану адресу головної канцелярії у Филаделфії.

Злучений Український Американський Допомоговий Комітет

СТУДЕНТИ ЧУЖИНЦІ ПОБОРЮЮТЬ БРЕХНЮ

Ню Йорк. — Бувший асистент-державний секретар, — Едвард Беріт заявив, що тридцять тисяч чужинних студентів, що вчаться в ЗДА, це найкращі свідки — повноважні представники ЗДА для розсівання брехні, якою намагаються очорнити ЗДА їх вороги. Слова ці були проголошені з нагоди відкриття нової централі Інституту Міжнародної Освіти в присутності багатьох діячів міжнародних зносин і освіти та студентів — чужинців.

Ще про „східняцьку" диверсію

(Закінчення зі стор. 2-ої)

кой родіни" від Карпат по Курилі, а воліють бути господарями від Карпат до Дону? Позицію й прагнення росіян бодай не важко зрозуміти: все, що є нині під Совєтами, під Сталіном, росіяни вважають своїм. Позицію ж їх західних протекторів і підпомагачів — годі зрозуміти.

Російська еміграція ревно працює над своїм варіянтом збереження імперії на випадок, що завалиться нинішній, Сталінів варіянт. Тому — при всіх своїх партійних роздорах і розчленованні — вона, ця еміграційна московська більшість (бо винятки завжди бувають, та вони не роблять погоди), супроти українців діє солідарно і то двома лініями: 1) монтуючи „федералістичного" „троянського коня" для **внутрішньої диверсії** серед українців і 2) посилено суґеруючи Заходові переваги й зручності для нього (Заходу) від **неподільности побольшевицької спадщини** („солідний партнер для торгівлі, нема клопоту з **кордонами** і кордонних конфліктів, — загалом так званої „балканізації"). Єднає ці дві лінії спільний „гуманний" момент: необхідно, мовляв, уникнути міжусобиць, проливу крови. І тут знову витягається на сцену стареньку теорію **„спільного казанка"**, що потрапила була збаламутити наших селян та робітників у 1917 році.

Розуміється, час змінився, змінилася й людність в Україні, щоб „казанків" теревені могли так її набити й заколисувати, як колись. Тоді, в 1917-19 рр., „общерускій демократичний" казанок ще блищав, як новий, — тепер він має познаки „старого барахла", з підозрілими плямами і щілинами.

А проте... проте цей казанок ще декому імпонує. Скажемо прямо: якби „спільноказанкова" ідея була вже зовсім безсила впливати на скількибудь помітні шари нашої людности, то ми не писали б цієї статті. Не писати ж бо заради самих авторів з „Східняка" — цих „журналістів із Придніпров'я", серед яких фіґурують під новими псевдами, старі й добре відомі христопродавці, людський непотріб, що є в кожній нації — як показ межі падіння.

Отож у даним випадку вартий уваги не стільки сам „Східняк", скільки його евентуальні споживачі, оті „всьоравновщики", що по-російському здебільша не вміють навіть говорити, а проте членствують у різних російських організаціях і навсю ґубу лають галичан. Це — українці з діда-прадіда. Викидати їх з нашої національної спільноти, позбавляти їх українства, що до нього вони належать за всіма ознаками, крім одної — національно-політичної свідомости та гідности, — було б несправедливо й нерозумно. Знову ж мовчати про них тоді, як їх не без успіху намагаються використати проти нас наш ворог, — також не можна.

Бо який міг би бути в цім сенс? — Приховати від політичного світу Заходу, що в нас є баляст? Що „не все гаразд у колієстві данськім"? Шкода думати, що це щось дасть, і дуже ми були б наївні, коли б думали, що Захід досі цього не знає. Його бо давно вже інформують про це росіяни і поляки! Інформують „з додатком і прилогами", твердячи, що такий баляст становить 90% нашої людности на Батьківщині.

Не приховувати, не замовчувати, а боротися за національну душу цих людей, за їх „духову репатріяцію" — ось де наш обов'язок і завдання! Боротися обдумано, розумно за перетворення позісталого етнографічного сирівцю в дійовий, активний підмет українства, в повнокровний національний організм.

Це є, власне, той висновок, що його мусить зробити політично свідоме українство з приводу акції „Східняка". Завдання це стояло перед нами й раніш, перманентно, але нині мусимо подвоїти й потроїти в цім напрямі свої зусилля. Иде бо про підготову до рішального бою за нашу державність і забезпечення для цього необхідних масових кадрів. 1917-18 роки мусіли щодо цього дати нам добру науку і не вільно нам повторювати старих помилок.

І, наприкінці, ще одна заввага. Єдинонеділимський ворог, випускаючи в світ „Східняка", цим самим розкрив свою головну диверсійну карту, як і диверсійні „федералістичні" кадри - провід (розуміючи це відносно, бо справжній провід виходить від росіян). Російські імперіялісти зробили це, самозрозуміло в своїх інтересах — для ширшої мобілізації антиукраїнських чи — що в суті те саме — антисамостійницьких сил. Але в цім є плюс і для нас: ми тепер бачимо головний напрям і характер диверсії, знаємо її брехливі гасла й арґументацію. Знаємо її людей. Це нам знати потрібно. Зокрема ж перед майбутніми рішальними боями важливо знати — хто саме є наш ворог „знутра", на що він важить і яка його захисна маска.

Б. Сивенко

Американці в Мехіко підтримують О'Двайера

Місто Мехіко. — Серед провідних осіб з американської колонії в Мехіко розіслано листи в обороні американського амбасадора Вільяма О'Дваєра, якого магазин „Рідерс Дайджест" у статті Фултона Оулстера, у виданні за травень, обвинувачує в спілці з підземними ракетірами в місті Ню Йорку. Лист вимагає висилання протестів до видавництва з арґументом, що напади в пресі проти людей не відповідають американській засаді, що людина доти не винна, доки не дістала судового присуду. У листі вичисляється заслуги О'Дваєра як амбасадора, головно в пристосуванні Точки Четвертої і тому, як представник уряду і народу Америки повинен мати загальний пошанівок.

Кожний свідомий українець, та кожна свідома українка, вважають своїм обов'язком стояти в рядах Українського Народного Союзу, щоб своїм членством збільшувати кадри ідейних українських працівників.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА

З великим сумом сповіщаємо наших Друзів та Знайомих, що по довгій і тяжкій недузі, 16. квітня 1952 р. в м. Бостон, Масс. відійшла від нас на вічний спочинок

ВАЛЕНТИНА ДІЯК

на 57. році життя, полишивши у великім смутку: мужа, сина, дочку, зятя та внука.

Вічна Їй Память!

РОДИНА ПОКІЙНОЇ.

ПОМЕРЛА МАРІЯ МОНТЕССОРІ

У Нордвійку в Голяндії померла Марія Монтессорі у віці 83 років. Вона була першою жінкою, що в 1894 році здобуло титул доктора медицини в Італії. Спочатку вона посвятилася праці над нерозвиненими дітьми, а пізніше перенесла здобуті там методи і на зовсім нормальні діти. Вона випрацювала свою власну виховну методу, яка базувалася на таких засадах: діти вражливі на порядок; діти сплять забагато, бо батьки бажають позбутися дітей при помочі сну; дітям треба дозволити, щоб вони самі себе одягали і самі милися; неслухняність і вередливість дітей є висловом внутрішнього заворушення. Та найважніша засада її виховної методи — це домагання дати дітям волю на самодіяльність, до якої як найменше вмішувалися б учителі.

Виховна метода д-ри Монтессорі здобула була собі свого часу світову славу, бо вона була реакцією на деколи надто важкі пута, якими школа обмежувала окремі особистості між дітьми.

Першу свою школу заснувала Монтессорі в Італії 1907 року, в нетрях р и м с ь к о г о передмістя. 1922 року її іменувала італійська влада д е р ж а в н и м інспектором шкільництва, але за часів уряду Муссоліні Монтессорі не тішилася підтримкою держави і вона перенеслася до Еспанії, звідки перед перемогою Франка переїхала до Англії, а пізніше до Голяндії, де, з короткою перервою, проживала аж до смерти. А цю перерву спричинив був виїзд Монтессорі до Індії, де вона, в роках 1939—1940, на виховних курсах виховала коло тисячки гіндуських дітей.

Головний твір Марії Монтессорі вийшов друком 1912 року під заголовком „Метода Монтессорі". Авторка намагалась розвивати дитячі змисли та ініціятиву при помочі окремого навчального матеріялу, не занедбуючи при цьому і фізичного виховання. Цей твір Монтессорі перекладено англійською мовою, а також іншими світовими мовами.

В першому творі вона цікавилася дітьми від трьох до п'яти років, а в другому своєму творі під заголовком „Вища метода Монтессорі" розглядала проблему навчання дітей у віці від 6 до 10 років.

Марія Монтессорі вмерла 6-го травня ц. р., і її смерть пригадала світові, що вона ще жила. Її праця тішилася прихильністю лівих громадських кол і радикальних кол виховників. Але її оборона особистости дитини та спроба індивідуально підходити до кожної дитини, — це загальний здобуток педагогічної думки. (Л).

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ГАЗЕТИ, БО ЧАСТЕ ЧИТАННЯ ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ, А ПРОСВІТА—ЦЕ СИЛА

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЮ ЙОРК, Н. Й. — Від місяця травня будуть відбуватися місячні збори Т-ва „Запорозька Січ", від. 117, не як досі, що третої суботи, а що четвертої суботи в місяці. І так, за травень відбудуться збори в суботу, 24. травня, в приміщенні Клюбу, 39 E. 7th St. — С. Кучма, предс.; М. Корчинський, кас.; В. Калина, фін. секр.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА. — Відділ 397 повідомляє, що побір вкладок буде в неділю, 18. травня, від год. 12—2 під ч. 847 Н. Френклин. Просимо всіх членів вплатити свої вкладки. Збори відділу і вибір делеґата на Конґрес УКК почнуться в год. 2-ій. — О. Штогрин, секр.

ПЛЕЙНФІЛД, Н. ДЖ. — Місячні збори Тов. ім. Івана Франка, від. 372, відбудуться в суботу, 17. травня, о год. 8. ввечорі, в галі Veterans of Foreign War, 19 Washington Ave. Просимо всіх членів і членкиць прийти на ці збори, бо маємо багато справ до полагодження. — Д. Ґеча, предс.; В. Реновець, кас.; Й. Ярема, секр.; Ю. Лонишин, рек. секр.

НЮАРК, Н. ДЖ. — Тов. ім. Чорноморська Січ, від. 14, подає до відома, що місячні збори відбудуться в середу, 21. травня, в год. 8. ввечорі, в Січовім Домі, 508 — 18. Еве. Проситься членів прийти на збори і вирівняти свої залеглості. Рівнож можна доручити вашу асекурацію, яка потрібна для кожного, до предсідника п. Васараб до склепу під ч. 586 Springfield Ave. А позамісцеві нехай присилають до секр.: 64-A, R. D. 2, Cranbury, N. J. — Уряд.

ЙОНКЕРС, Н. Й. — Тов. Подільська Січ, від. 8, повідомляє, що збори Тов. відбудуться в неділю, 18 ц. м., о год. 2-ій попол., в салі Клюбу, 13 Washington St. Просимо членів явитися і забрати тикети на кард парті. — Н. Мазур, предс.; В. Мандзій, секр.

СКРЕНТОН, ПА. — Відділ 123 повідомляє, що місячні збори відбудуться 18. травня в церковній галі при Норт Мейн, зараз по Сл. Божій. Проситься членів прийти на мітинґ і вирівняти свої довги, бо як не заплатите, то будете суспендовані. — М. Іванцев, предс.; Т. Назар, секр.

ПАСЕЙК, Н. ДЖ. — Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 42, повідомляє, що місячні збори відбудуться в неділю, 18. травня, о год. 2-ій пополудні, в домівці У. Н. Дому, 237 Hope Ave. Проситься всіх членів прийти на збори, бо є дуже важні справи до полагодження, як справа пікніку і вибір делеґата на Конґрес УКК. — В. Марущак, рек. секр.

ОЛИФАНТ, ПА. — Місячні збори Бр. св. Кирила й Методія, від. 86, відбудуться в неділю, 18. травня, зараз по Сл. Божій, де звичайно. Проситься членів прийти на час. — Уряд.

КАРТЕРЕТ, Н. ДЖ. — Тов. Запорозька Січ, від. 342, повідомляє, що місячний мітинґ відбудеться в неділю, 18. травня, в годині 2-ій пополудні, в церковній галі на Roosevelt Ave. Проситься всіх членів зійтись на час і сповнити свою належитість. Пригадується тим членам, що суспендовані, щоби заплатили, а будуть прийняті наново. — Г. Волянський, предс.; Н. Кіра, кас.; І. Маркович, секр.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА. — Місячні збори Бр. св. Юрія, від. 239, відбудуться в суботу, 17.. травня, точно о год. 6 ввечорі. Біжучі справи буде полагоджувати секретар вже від год. 5. попол. Тому, що маємо багато важних справ, просимо усіх членів явитися на ці збори, а головно привести нових членів та вирівняти членські вкладки. — Управа.

Ранітан, Н. Дж. — Мсячні збори членів від. 332 відбудуться в суботу 17 травня о год. 7:30 ввечорі в У.Н. Домі, 10 Колфакс Стр. Проситься всіх членів і членкиць прийти на збори. — М. Сірман, рек. секр.

Вступайте в члени У. Н. Союзу

Бути членом Українського Народного Союзу, значить належати до такої української організації, яка об'єднала в Америці й Канаді найсвідоміші українські сили в один ідейний моноліт та поставила його на службу нашим країнам та нашому поневоленому українському народові.

ТАРЗАН, ч. 2830. Скажена револьта.

„Ти маєш, за чим ти сюди прийшов Тарзане!", сказав ніжно Хірам. „Я прийшов за діямантом! Я хотів би його мати!"

„Діямант належить Отаму", сказав Тарзан. „Я дав своє слово". „Ні!", бурчав Хірам. „Я маю досить твого втручування!"

В наглім вибуху нестримного гніву, Хірам витягнув свій пістолет і вистрілив прямою наводкою на малпочоловіка.